

Tudnivalók a mesteri disszertáció elkészítéséhez

TANÁCSADÁS A SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK TERÜLETÉN

mesteri program hallgatói számára (2023/2024 tanév)

A disszertáció megírásának kritériumai:

Szakmai kritériumok:

A dolgozat tagolása: **elméleti** rész, és saját, **empirikus (gyakorlati) kutatás-beavatkozás** rész. A beavatkozás módszere **kötelezően a tanácsadás** valamelyik formája: egyéni-, család, csoportos-, szervezeti-tanácsadás. A záró dolgozathoz ki kell tüntetnie, hogy a végzős hallgató ismeri a tanácsadás módszereit és alkalmazni is tudja azt.

A mesteri szintű dolgozatban a **hangsúly a beavatkozási részen** van.

Terjedelmi kritériumok: A szakdolgozat tartalmi fejezeteinek terjedelme: minimum 25 oldal (függelék nélkül). Felső határ 40 oldal + függelékek +mellékletek

A dolgozat elméleti része

A disszertációs dolgozatban a hallgató minimum 30 könyvészeti anyagot dolgoz fel, arányait tekintve ezek kétharmada 2013 utáni munka. Az elméleti rész tartalmazza a kulcsfogalmak meghatározása és részletes, lényegre törő bemutatását, a legfontosabb elméleti modellek ismertetése az általános probléma bemutatását (pl. a szülői készségeket befolyásoló tényezők), az előzetes beavatkozások/ kutatások minőségi meta-analízisét. A dolgozatban kifejtett szöveg, idézetek forrását kötelezően fel kell tüntetni szakirodalmi hivatkozásként és a könyvészetben egyaránt (APA 7 standard szerint). A dolgozat elméleti részének tartalmaznia kell a témához kapcsolódóan egy 'jó-gyakorlat' modell bemutatását.

Gyakorlati (beavatkozási) rész

A **tanácsadás** szükségességét szükségletfelméréssel kell igazolni (anamnézis, előzetes kutatási adatok, állapotfelmérési módszerek). Előzetes kutatási adatokként felhasználhatók:

1. saját felmérésből származó adatok (kutatási populáció vizsgálata standardizált mérőeszközök felhasználásával), vagy minőségi kutatási módszerekkel (pl. tematikus tartalomelemzés, narratíva elemzés, stb.)
2. a beavatkozás alanyairól rendelkezésre álló információk (pl.hivatalos jelentések adatai)
3. a célpopuláció jellemzői szakirodalmi adatok alapján

A beavatkozás hatékonyságának mérése

A beavatkozás hatékonyságának a mérése a tanácsadásban használt sajátos hatékonyság mutatók felhasználásával történik (pl.beavatkozási terv céljai elérési szintjének elemzése,

a kliens állapotának szubjektív megítélése, skálázás, célokhoz való viszonyítás a kliens és a tanácsadó szemszögéből, kislétszámú kísérleti design)

A beavatkozási rész felépítése: (tanácsadás projekt + kivitelezés)

A beavatkozási rész lehet egyénnel, családdal/párral vagy csoporttal való munka.

Az egyénnel végzett tanácsadási munkának legalább 3 klienssel 6-6 találkozásból, a családokkal/párokkal való munkának legalább 6 találkozásból, a csoportokkal való munkának pedig 8 ülésből kell állnia. Családdal való munka esetén az ülések történhetnek egyetlen családdal/párral (6 ülés), két családdal/párral (3-3 ülés) vagy három családdal (2-2 találkozó), a tanácsadás céljának megfelelően.

- Szisztematikusan felépített tanácsadási projekt: mit kíván elérni, mi indokolja, milyen tanácsadási technikát választ és miért;
- A tanácsadás folyamata: megtervezés, a beavatkozás lépéseinek strukturált, lényegretörő leírása. Ott, ahol több klienssel történt az egyéni/pár/család beavatkozás, ismertetni kell a folyamatot mindegyik esetben és mindegyik klienssel bemutatni egy-egy ülést, ami a tanácsadás szempontjából kiemelt jelentőséggel bír.
- Eredmények: hogyan mérte a beavatkozás hatékonyságát;
- Önreflexió: hogyan tapasztalta meg saját tanácsadói munkája erősségeit és korlátait az elvégzett munka során; szakmai értékelése a tanácsadás folyamatáról "ott és akkor" valamint "itt és most", vagyis a munkafolyamatban és az elemzés készítésekor; a tanácsadó munkájának, szerepének, a folyamat kapcsán benne végbement változásoknak, felismeréseknek az összegzése. Reflektáljon a hibalehetőségekre, hiányosságokra is.

Konklúziók: mutasson rá a tanácsadás által elért eredményekre és reflektáljon arra, hogyan jelentek meg az elméleti részben bemutatott ismeretek a konkrét, gyakorlati tanácsadási folyamat során.

Ajánlások: mutasson rá a kutatási és beavatkozási eredmények és az ezáltal leszűrt konklúziók eredetiségére, tudományos és gyakorlati felhasználhatóságra.

Az ülések hanganyagának rögzítése

Az ülések hanganyagát rögzíteni kell és le kell leadni a vezető tanárnak. Ha a hanganyag rögzítése nem kivitelezhető, akkor az ülések anyagát jegyzőkönyv formájában kell rögzíteni és leadni.

Bibliográfia/Szakirodalom:

- legalább 30 címet kell tartalmaznia
- a témaspecifikus anyag 2/3-ának 2013 utáninak kell lennie
- a hivatkozások használata az APA 7 standardja szerint történjen

Mellékletek: a kutatási és beavatkozási munka során használt valamennyi felmérőeszközt csatolni kell mellékletként.

Ábra és táblázat. Minden ábrának és táblázatnak legyen címe és külön-külön sorszáma. A dolgozat végén legyen *Ábrák jegyzéke* és *Táblázatok jegyzéke* a táblázatok, ábrák címével, sorszámával és oldalszámmal. (APA standard szerint)

Formai tudnivalók:

A dolgozat a következő fejezetekre, elemekre tagolódhat:

- * Címlap 1,2
- * Tartalomjegyzék
- * Rövid összefoglalás (Abstract)
- * Bevezető + Témaválasztás indoklása
- * Dolgozat
- * Bibliográfia/Szakirodalom
- * Ábrák és táblázatok jegyzéke
- * Mellékletek: tesztek, kérdőívek, rajzok, egyéb felhasznált anyag

A dolgozat felépítése során célszerűen betartandó arányok:

Kivonat: 1 oldal (a dolgozat témájának előzetes bemutatása)

Bevezetés: 1-2 oldal (a fejezetek tartalmának áttekintő ismertetése, a téma kifejtése során alkalmazott gondolatmenet felvázolása, a témaválasztás indoklása)

Elméleti rész: 1/3

Kutatási rész + Beavatkozás: 2/3

Konklúziók: 2-3 oldal

Ajánlások, javaslatok: 1 oldal

A szakdolgozatot 2 példányban kell benyújtani + elektronikus formában

A dolgozat **fedőlapján** (első oldalon magyarul, második oldalon románul) az alábbi információkat kell elhelyezni:

- * Egyetem, kar, szak neve
- * Dolgozat címe
- * Dolgozatíró neve
- * Irányító tanár/ok neve
- * Hely
- * Év

A4-es formátum.

Sortávolság: 1,5

Betűméret: 12-es

Betűtípus: Times New Roman CE, Arial CE, Helvetica

Oldalszámozás: kötelező

Szövegszerkesztővel: kb. 60-65 karakter x 28 - 30 sor/oldal

A helyesírási ellenőrzés kötelező!

A dolgozatnak meg kell felelnie a szakszövegírás akadémiai- és nyelvtani helyességi követelményeinek, beleértve az ékezetek helyes használatát. A források szakszerű kezeléséhez az American Psychological Association hivatkozási stílus 7-es kiadását (APA7) kell követni.

A szakdolgozat elkészítésének folyamatában fontos alkalmazni a szakmai etika előírásait az adatgyűjtésre, személyiségi jogok tiszteletben tartására, a konfidencialitásra és szövegírásra vonatkozóan. A szakdolgozat szerzőjének be kell tartania a plágium ellenőrzés (Turnitin) és a mesterséges intelligencia (IA) használatára vonatkozó előírásokat.

A dolgozatot kísérő kötelező nyilatkozatok

- 1. Az irányító tanár aláírt belejegyző nyilatkozata**
- 2. Nyilatkozat a tartalom eredetiségéről**

Plágium

A dolgozatban a plágium minden formáját kerülni kell. Plágium alatt más személy szellemi termékének (szövegének, adatainak, fotójának stb.) forrás említése nélküli felhasználását értjük a dolgozatban.

Minden esetben plágiumról beszélünk, ha:

- a) szó szerint átvett szöveget vagy anyagot nem jelezzük az átvételt teljes terjedelmében idézőjelekkel, szövegek közötti zárójeles hivatkozással és a szakirodalomban/ könyvészetben nem tüntetjük fel a forrást.
- b) minimálisan parafrázált szöveget vagy anyagot nem jelezzük az átvételt teljes terjedelmében idézőjelekkel, szövegek közötti zárójeles hivatkozással és a könyvészetben nem tüntetjük fel a forrást.
- c) alaposan parafrázált vagy összefoglalt szöveget vagy anyagot nem jelezzük az átvételt teljes terjedelmében szövegek közötti zárójeles hivatkozással és a könyvészetben nem tüntetjük fel a forrást.
- d) idegennyelvű szöveg esetén a saját szó szerinti fordítás vagy minimális parafrázis esetén nem jelezzük az átvételt teljes terjedelmében idézőjelekkel, szövegek közötti zárójeles hivatkozással és a könyvészetben nem tüntetjük fel a forrást.
- e) saját korábbi szövegünket vagy anyagunkat hasznosítjuk újra szükség esetén idézőjelek, valamint a szövegek közötti zárójeles hivatkozás és a könyvészetben feltüntetett forrás nélkül.

Kutatási etika és az empirikus adatforrások használata

A dolgozat nem tartalmazhat olyan kifejezett utalásokat vagy nyomokat a kutatási alanyok személyazonosságára vonatkozóan, amelyek lehetővé teszik az olvasó számára azok

azonosítását. Ez alól csak az az eset képez kivételt, ha a hallgató a személyektől írásbeli engedélyt kapott személyazonosságuk felfedésére, és ezt a szakdolgozat jellege indokolja.

Az elemzés során felhasznált interjúkivonatokat, helyszíni naplójegyzeteket, megfigyeléseket és dokumentumokat tiszteletben tartjuk az egyének és (kérésükre) az intézmények adatvédelmi jogait, anonimitását, és rövidítésekkel, álnevekkel anonimizáljuk azokat. A munka során mindvégig tiszteletben tartjuk az emberi méltóságot, és elkerüljük az alanyok/a kliensek és a szakember fizikai és mentális jólétének bármilyen sérülését.

Szóbeli bemutató

A szóbeli előadás a dolgozat saját hozzájárulására és következtetéseire összpontosít, és a dolgozat bemutatására és megvitatására 15 perc áll rendelkezésre. A dolgozatot a jelölt 10 percen belül ismerteti, a bizottság pedig kb. 5 percig kérdéseket tesz fel a jelöltnek.

A disszertáció értékelési szempontjai:

- Témaválasztás, a dolgozat stílusa (max. 1 pont)
- Bibliográfiai anyag (max. 1 pont)
- Elméleti felvezetés (max. 2 pont)
- A kutatás-beavatkozás módszertana, a kutatási eredmények bemutatása és elemzése illetve a beavatkozás ismertetése és értékelése (max. 3 pont)
- Helyesírás, grafikai szerkesztés (max. 1 pont)
- Konklúziók (max. 1 pont)
- + Hivatalból 1 pont.

Kolozsvár, 2023. december 10.

a vizsgabizottság